

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések, nyilvántartási és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

Szélesend.

Kaposvár, 1907. augusztus 18.

A nyári szünet a politikában is megszokott dolog. A politikusok is pihennek, idegeiket, melyeket a parlament és a közesemények gyakran erősen megviselnek, erősítik új megpróbáltatások és izgalmak elviselhetőségére. Beáll nyaranta a szélesend.

A nagy politika gépezetének kerekéi mintha megállának és a szemlélő azt hiheti, hogy a mozgató erők munkája szünetel.

A nyári szünet ez idén nem a szokott megnyugvást hozta magával. A politika láthatólag szünetel, de a kedélyek nem nyugodtak, a nemzet politikai vágyai nem pihennek sőt idegességtől elfogva türelmetlenül szenvedik a várakozás kínos idejét.

Az ideai szünet a türelmetlen várakozás szünete. Mindaz, amit a nemzet a legutóbbi harc óta vágyakozva remél, a közel jövőben meg-

oldást követel és elodázás immár nem lehetséges. Tudja mindenki, érzi mindenki, hogy döntő fejlemények elé kerültek az események és itt vannak a krízis napjai, melyek után vagy súlyos visszaesés, vagy a nemzeti előrehaladás következik.

A mostani szélesend tehát nem valódi szünet; inkább készülődés, lélekzetvétel a döntő küzdelemhez. A vihar előtti csend ez, melyet mihamar felváltand a vihar.

A távoli villámok már látszanak. Körös-körül borus a látóhatár. Erdély felől az oláh nemzetiség harca fenyeget, délen az áruló horvát testvér kovácsol ellenséges terveket, Bécs felől a magyar régi, sok százados ellenségei készülnek hurokvetésre, hogy visszafojtsák nemzeti aspirációinkat és megkössék szabad gazdasági fejlődésünk és anyagi felvirágzásunk béklyóit.

Szomorú kilátások.

Ellenükben mintha csüggedve

állana a függetlenségi hatalmas nemzeti tábora, amelyet itt-ott még szövetségesei is szurkálnak és izgatnak, mint a nyugvó oroszánt a cincogó egérkék.

A nehéz helyzetben, amelybe a paktum a függetlenségi pártot hozta, kétszeresen nehéz az önmegtartóztatás. De ennek is lejár nem-sokára az ideje és az ország már a közel jövőben harci tűzben láthatja a bizodalomból uralkodó párttá lett nagy sereget, hogy kívánja programját. Mindenki, első sorban a mi pártunk várja türelmetlenül a harcot. A fenyegető villámoktól nem félünk. Diadalmasan járta meg már a szomszéd idegen földet a magyar és „Bécsnek büszke vára is nyögte Mátyás bús hadát.“ Az itthon békétlenkedőkkel is majd csak elbánunk idehaza és a köteles hűségről — ha nem szívesen is, de kénytelenítve — szolgálunk majd leckével Vajda és Supiló uréknak.

T A R S A.

Oly szép az ég . . .

Oly szép az ég,
Oly tiszta, kék;
Még csak hírét
Sem látni még
A felhőnek. —
Ha feljönnek,
Nem láthatok
Ily szép napot.
Gyönyörű szép
Most ez a kép.

Úgy ég a nap, —
Mosolygának
Sugarai.
Mint valami
Gyémánt szemek
Úgy fénylenek.
De még szöbben,
Tűzesebben, —
Miként eme
Szép lány szeme.

Iglándy B.

Petőfi és Juliskája.

Irta: RÓNA BÉLA.

Petőfi 1846. őszén ismerkedett meg Szendrey Juliával. Barátja, Bisko Ignác, a negyvenes évek jövevő poétája mutatta be neki egy multság alkalmával Nagy-Károlyban Julia a szomszédos Erdődről a multság kedvéért jött volt fel Térey Marihoz, akihez régi, szívbeli barátság fűzte. Petőfi, aki a táncnak nem volt barátja, a két leányt inkább szóval tartotta és különösen Julia kötötte le érdeklődését.

Petőfi szíve még beteg volt egy kevéssel

azenedett szerelem fájalmától. Medgyánszky Bertával való viszonya, aki a költőnek a »Szerelem gyöngyeit« sugallta — nem tudni a leány, vagy a költő adott-e rá okot — megszakadt és Petőfi szenvedélyes szíve alig talált vigasztalást. Bejárja az országot, hogy a változatosságban felejttesse fel-felsajgó bánatát.

Mindez azonban — mondja Gyulai Pál — túlaradozása volt egy szenvedélyes szívnek, kéjek némiképp blazirozotta tettek, de mély érzéseit híven megőrzi s forogó természetével egész hevével keresi tárgyát.

Ekkor hozta össze a sors Juliskával. Petőfi könnyen hevülő, lobbanékony szíve csakhamar szerelemre gyulladt a szép, beszédes leány iránt s a multság befejeztével elragadtatva köszönte meg Riskó barátjának, hogy bemutatta neki. Pár nap múlva ugyancsak Riskóval felkereste Szendreyét az erdői kastélyban Szendrey Petőfiiben nemcsak a Riskó barátját látta, ki háznak, mint a környék egyik előkelő ifja, szívesen látott vendége volt, hanem az akkor már híre kapott költőt is és ott marasztotta a két fiatal embert ebédre. Julia már a károlyi multságon észrevette Petőfi viselkedéséből érzelmeit fiatal szívét, ha eleinte nem is a viszonzásért töltötte be, de az a tudat, hogy ő az országzserte ismert költőt ily érzelmeire gyulasztotta. jól eshetett hűségének is és egy cseppet sem nyilvánította, hogy idegenkednék Petőfitől. Nagyon valószínű, hogy eleinte csak hűségára hatott a Petőfi szerelme és az érzelem csak azután fejlett ki,

hogy szenvedélyes lényét egész hatalmával ra adja.

Az első erdői látogatás már mind a költővel megismertette kölcsönös vonzalmukat. Szívükben oly önkénytelen támadt az érzés, hogy egyik sem tudta a másik elől elrejtteni.

Mikor Erdődről Riskóval visszatért Szatmárra, a jó barát már tudta, hogy Petőfi szíve meg van fogva. S bár ismerte a költő lobbanékony természetét, az őszinte nyilvánulástól kitetszett, hogy ez az érzelem nem amaz eddigi mulékony hevületekből való, hanem mélységes, igaz, örökkön tartó.

Te vagy, te vagy barna kis lány
Szemem, lelkem fénye!
Te vagy mind a két életem
Egyetlen reményem.
Ha ez az egy reményem is
Elmulandó álom:
Nem leszek boldog sem ezen
Sem a más világon!

Petőfi még a környéktől sem tudott megválni, ahol kedvesét tudta. A tervezett pár napi szatmári tartózkodásból hetek lettek, mialatt Petőfi ismételtén átrándult Erdődre. De barátjának sem akart terhére lenni s így nehéz szívvél bár, de megvált a kedves közelétől, hogy Koltón, a barátja, Teleky Sándor gróf gyönyörű fekvésű birtokán dalba öntse szívének túlaradó érzelmeit.

Hogy Petőfinek Szendrey Juliához való szerelme a költő minden szerelmi viszonyai között a legigazibb, legtisztább volt, legjobban

Hát ez a vihar előtti szélcsend ne csüggessen senkit és a várakozás ne tegye petyhüdté a harci kedvet. Közeleg a küzdelem ideje. Együtt legyünk és győzni fogunk!

Krónika a hétről.

Augusztus 18-dika apostoli királyunk születésnapjának évfordulója. Ünnepszámba menő napja lehetne a nemzetnek ily évforduló, ha ősi alkotmányát tisztelő, annak alkotmányával uralkodó koronás fő viseli Szent István szent koronáját. Egy egész nemzet imájára szállna érte a menyéi trónusához. Kegyetlen végre, hogy sok jogos kétség miatt nem így történik. Ami ünneplés esik e napon, az csak a hivatalos világ ünnepe, meg a katonaságé. Parancsszóra öltenek díszet a középületek és parancsszóra ünneplés a katonaság a „Gott erhalte” mellett. A tisztelet megadódik minden díszszel. Nem ilyen volna egy nemzeti uralkodó ünnepe. A tisztelethez milliók szeretete adná a melegséget, és a kötelesség ünnepe a rokonérzés tenné magasztossá. Így? De hagyjuk ezt. A „legelső magyar emberre” kötelességből mondjuk el: „addig éljen, míg a honnak él!”

Az angol király látogatása is szerencsésen megtörtént. Ischlben baráti kézsorítást és ölelést váltott királyunkkal a találkozáson miniszterek megbeszéltek a folyó ügyeket. A híradások szerint konstataáltak a nézetek egyformaságát. A népeknek öröme szolgált e hír és megnyugtatásukra. Csak egyen ütközünk meg. Az uralkodók és miniszterek Macedóniáról is tárgyaltak. Ez a pont az, amelyen fennakadunk, mert tudva azt, hogy az osztrák katonai köröknek régi vágya a Balkánon való előrenyomulás, tartani lehet attól, hogy annak megvalósítása felé tettek lépéseket. Abba pedig Magyar-

ország beleegyezni nem fog. Reméljük is, hogy a kormány ily kalandhoz nem adja hozzájárulását, de ösmerve a multat, nem kis aggodalommal várjuk, mit hoz a jövő. Am menjen Macedóniába az osztrák, de magyar vér ne folyjon érte, mert az drága

Keressenek-e a nők?

A tudomány, az alapos ismeret a siker záloga. Ez tanítja, hogyan kell „keveset markolva is sokat lendíteni”, szóval, hogyan kell valamely pályán eredményesen működni. Egy szakmáját alaposan értő elme tiz, száz alárendelt embert el tud foglalni, azért mégis ő végzi, az ő lelke kormányoz és örökös a sikerre, s ez a legfőbb.

Végeznek-e a férfiak mindent maguk? Korántsem. Sokszor hetekig vannak távol gyakorlati munkásságuk helyéről, vagy fekszenek betegen, annélkül, hogy az általuk vezetett vállalatok fennakadnának; mert jöleve úgy intézkednek, hogy távollétük alatt is minden az ő szellemükben végeztessék, s mindig találkozik egy-egy alárendelt egyéniséggel, aki őket egy időre helyettesítheti. A fő: az értelem, az irányadás. Hasonlóképpen tesznek a nők is a gondjaikra bízott gazdasági ügyekben és a háztartásban. Az idő drága, azért kevésbé fontos dolgot alárendelt egyéniségek, cselédek, napszámosok által végeztetik, az ő utmutatásuk szerint és ellenőrködésük mellett így telik mindenre idő, gyarapodik a jölet és azért házuk is a rend, tisztaság és kényelem tükré.

És a városokban is találunk olyan nőket, akik a nap legnagyobb részét boltban vagy műteremben töltik és hazukban azért mégis rend és tisztaság uralkodik. A tisztaságot szerető nőnek egy körültekintés alatt egy porsem sem kerül ki figyelmét, a jó gazdasszony meg jól utána tud számolni a szakácsnénak, és ez a fő; mert a mely cseléd ezt tudja, az nem is hagy egy porsemet sem a butoron és az utolsó csekélységig be tud számolni urnőjének.

Felmerül azonban a kérdés, vajon mi lesz annak a szegény embernek házából, gyermekeiből, akinek nincsen módjában

cselédet tartani, ha a nő a kereseti pályán van elfoglalva. Helyes kérdés de a felelet rá igen egyszerű. Mert fordítsuk meg a kérdést. Segítve van-e a szegény emberen azáltal, hogy neje nem tud egyebet, csak tisztán tartani a házat? Tud-e ilyen ember nőt, házat és családot eltartani? Ha nem tud, nem jobb-e rá nézve, meg sem házasodni, semmint még egy nőt is, egy egész családot a nagy nyomornak kitenni? És nem jobb-e az ilyen nőre nézve sohasem menni férjhez, semmint örökös teher, örökös cölönp lennie egy szegény ember nyakán? És nem vergődhetnek-e ki könnyebben a szegénységből, ha mindaketten keresetképesek. Aztán a gyermeknevelés! Képes-e ilyen szegény ember gondoskodni gyermekeinek neveléséről, aki élelmökről sem gondoskodhat? És nem részesülhetnek-e inkább célszerű nevelésben, ha az anya is keres a házhoz?

Mind olyan kérdések, melyekre a mindennapi élet felel, ha elég emberszeretünk, van a szegénység hajlékait fölkeresni. Minél csekélyebb ott az anya munkaképessége, annál kevésbé nevelheti gyermekeit, s annál kevésbé tarthatja tisztán házat. Szeretné tenni, de nem engedi a nyomor. Szíve feje elkábul, keze, lába elcsügged azon egyetlen gondolatától, hogy gyermekei éheznek, fáznak, rongyosak! Oh rettenetes tudat ez! Napokig jót-fut szegény, keresve egy kis munkát, hogy szeretett szülöttjein segítsen. Kietlen neki a ház, félelemmel néz a férj bubanattal telt arcára, belekapaszkodik minden szalmaszálba, ha ha ez segít! Így telnek az évek és nőnek a nevetellen gyermekek, s velők a nyomor, miglen kétségbeesés és bűn lesz belőle! Mi egészen másképp volna, ha az anya maga is valamely hasznos munkához értene! Mindjárt felényivel kisebb volna a szegénység és tizakkora a jobb módra vergődés biztos reménye.

Azért ha a jobbmódokra is áldás a nők munkaképessége tétele, a szegénységre nézve tizszarte az. A jómódu nő nemesebbé válik általa, míg a szegénységnek éppen földi megváltása; megváltása a nyomortól, a büntől és a kétségbeeséstől. Akik pedig eg többet nyernének vele, azok a gyermekek. Ezek most a inség büntenyésztő iskoláiba fölnevekedvén, legnagyobb részét a társadalom söpredékévé válnak, míg amugy a munkásság példája által szintén munkás-

bizonyítják a Juliskához írt dalai. Minden eddigi szerelmi dala gyöngye a szerelmi lírának. S mégis, mennyivel szebbek mindezeknél a Juliska-dalok. Mennyivel igazibb, közvetlenebb, megkapóbb minden sora ezeknek a daloknak, mint akár az Etelkához, akár a Bertához írottak! Pedig ha azokat olvassuk, egy percig sem kételkedünk a benünk kifejezett érvelmek tisztaságában. Az eddigi érvelmek igaz voltában hinnünk kell. Ezt a hangot tettetni nem lehet, ez maga a közvetlenség, igazság, a maga megkapó mivoltában. Az a természetesség, mely Petőfit a világ első lírikmainak egyikévé teszi.

De a boldogság mézeshetei csakhamar befellegzettek. Kósza hírek hamar találnak hívókra s a környékbeli fiatalság sietett megírni minden apróságot az erdődi vár szép lakójának, aki egy poéta szerelmére fel tudott lobbanni, de az ő szavaikra hideg maradt. Elbeszéltek, hogy Petőfi egy cigány lányba szerelmes, majd hogy színésznőkkel van viszonya s a szegény lány, aki még csak levelet sem kapott szerelmesétől, végre is hitelt adott a híreknek és elfogadta dacból egy környékbeli gazdag ifju udvarlását. Leveleiben M. Endrének nevezi őt és annyit tudunk róla, hogy regóta törte magát Julia szerelme birhatásaért. Szendrey Julia naplói élenken visszatükröztetik ezt a kétséget és remegés közt eltöltött állapotot, melyben üldözött madárként vergődött.

Petőfi is értesült a Julia szívében beállott változásról. Dacos természeté nem tudott megnyugodni kedvesének vélt hűlten-

segében és fölhevülésének pillanatnyi lángjában az első leányt, aki tetszését megnyerte, feleségül akarta venni. Ismeretes a Prielle Kornéliával történt epizód, akit midőn dalat a debreceni színpadon az ő kedvéért elénekelte, ott nyomban este az előadás után feleségül akart venni.

De ez az elhidegülés egyik részről sem volt tartós és komoly. Mindegyik azt várta, hogy a másik kezdje meg a békülést. Julia szólalt meg először. A kétségbeesett szerelem diktálta neki azt a levelet, melyet Térey Marihoz intézett, aki előtt szerelmének minden titka tudva volt. „Hatalmadba adok mindent tenni — írja neki szenvedélytől áthatott levelében — mit csak jónak látsz csak azt tedd, hogy láthassam őt.”

A jó barát nő levele nem késott, Petőfi lobbánékony természeté amily könnyen megharagudott, oly könnyen meg is békült. Már május 16-án Erdődön volt és a kibékülését mepecsételte.

De a szerelem boldogságát újra megzavarta valami és pedig sokkal komolyabban, mint az a futófelhő. Petőfi röviddel Szendrey Juliával való kibékülése után megkérte a leány kezét szüleitől. Az apa igen képzett, gyermekei sorsát szívén viselő ember, Petőfiről vajmi kevés biztatót hallott. Azt tudta csak hogy valamely vidéki truppnál színészkedett, meg hogy verseket ír. Mindez dicsőségre elég lett volna de tizstes megélhetést nem biztosított volna a jómódhoz szokott lánynak. Egy őszinte hangu levélben

fölkérte tehát a költőt, hogy egyenlőre mondjon le a leány kezéről. „En őnt nem ismerem — írja többek közt — leányom még igen fiatal, örvendeni fogok, ha őnt mentül többször láthatom és egy év mulva beszélhetünk erről az ügyről majd bővebben.”

A dacos természetű költő ezt egyenes visszautasításnak vette. Haragjának első fölrendülésében egyenesen Erdődre ment és kijelentette, hogy neki a leányt birnia kell és az apának nincsen joga gyermekének kezét tőle zsarnokilag megtagadni. Szendreyt ez a kiméletlen föllépés egészen kihozta a sodrából és megtiltotta leányának minden összeköttetést a költővel.

Juliskának igen fájt ez a föllépés. Engesztelésre akarta birni a költőt, de ez elhidegülésnek vette a Julia tartózkodását, Haraggal vált meg kedvesétől de hozzájárult a szerelmesek elhidegüléséhez az is, hogy a hír egy osztrák katonatisztról beszélt, aki Juliát elveendő lesz. Petőfi, aki kevéssel azelőtt Jókait egy levélben vőfélyül szemelte ki lakodalmára, most ezeket írja neki. „Nem veszem nőül, mert úgy tapasztaltam, hogy valami osztrák gróf akarja elvenni. Osztrák katonatiszt és gróf — háromszoros ellenség.”

Más szerelemben akart feledést, vigaszt keresni. De hiába, vissza-visszavonta valami Juliskájához Térey Marinal találkozta a szerelmesek és újra megbékültek. Nem törődve a szülők ellenkezésével, Julia 1847 szeptember 8-án hűséget esküdött a költőnek.

ságra ösztönözten, a jobb nevelés, melyben épp a munkásság következtében biztosabban részesülhetnének, kétszerte jó hatással volna rájuk.

H I R E K.

A nemzet szaporodásának csökkenése és a cigány ügy rendezése.

Somogyvármegye közigazgatási bizottságának folyó hó 14-én tartott ülésén általános figyelmet keltett Széchenyi Aladár grófnak, a somogyvármegyei függetlenségi és 48-as párt nagynevű, lelkes elnökének felszólalása az egy gyermekrendszer ellen s a cigány ügy rendezése tárgyában.

Adatokkal igazolta a nemes gróf, hogy a cigányok, akik az ország számos vidékén a legborzasztóbb rablásokat és gyilkosságokat követik el, folyton szaporodnak s a közbiztonságot mindinkább veszélyeztetik. Indítványozza, mis erint a vármegye írjon fel a belügyminiszterhez a cigány ügy mielőbbi rendezése céljából s hogy a csendőrség létszáma szaporíttassék, mert a mai körülmények azt nagyon is megkívánják.

A bizottság emez indítványt egyhangulag elfogadta s a vármegye főispánja részletesen kifejtve az okokat, mint a bizottság elnöke, felterjesztést fog intézni a miniszterhez.

Az egy gyermekrendszer elleni felszólalása Széchenyi Aladár grófnak, szintén kiváló figyelmet keltett, amelyben felhívta a bizottság figyelmét az úgynevezett kenő asszonyokra, akik valóságos nemzetirtást követnek el a magzat elhajtásokkal.

Bár a közigazgatás a legéberebb figyelemmel van, mégis nehéz a bűnösökkel elbánni, mert a nép maga is elpalástolja a bűnt, sőt az illetőknek fogja pártját, illetve nem vall azok ellen, akik szigorú büntetést érdemelnek.

Míg más nemzetek és népek nagy százalékban szerepelnek a szaporodás terén, addig minálunk majdnem hanyatlás áll be, különösen most, a nagymérvű kivándorlás idejében.

A Széchenyi családot az izzó faj szeretet, a nemzeti lelkesület szent ihlete vezérelte mind nkoron. Széchenyi Aladár gróf is méltó utódja őseinek, aki minden alkalommal figyelmeztet a veszedelmekre.

A közigazgatási bizottság felhívta az alispánhelyettes főjegyzőt eme körülményre, aki közzelmondva fogja utasítani az összes közigazgatási tényezőket, hogy mindenkor a legagyobb figyelemmel legyenek a kenő és kuruzsló asszonyokra s velük szemben a legszigorubbán járjanak el.

— **Özv. gróf Széchenyi Imrén, akit** a kaposvári Tulipán-szövetség magyarvédő egyesület alakuló közgyűlésén egyik díszelnök-ké választott, ezen tisztelet elfogadva az egyesület céljaira 100 koronát adományozott.

— **Meghívó.** A Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Egyesülete folyó évi szeptember 8-án délelőtt 10 órakor Pécsen, a kiállítás

ünnepélyek csarnokában közgyűlést tart, melyre t. címet tisztelettel meghívjuk. Tárty: 1. Elnöki megnyitó. 2. Pénzügyi politika Magyarországon. Előadja dr. Berényi Pál ügyvéd. 3. A pénzügyi tisztviselők jogi helyzete. Előadja dr. Hantos Elemér ügyvéd, a Magyarországi pénzügyi országos szövetsége titkára. 4. Indítványok. A gyűlésen a tisztviselő-kartársak, valamint a pénzügyi igazgatóság és felügyelő-bizottsági tagjai részvételét kérjük. Lakásszükségletek a pécsi országos kiállítás elszállásolási irodájánál jelentendők be. A kiállítás 1 kor. belépti-díj mellett megtekinthető. A kiállításra való tekintettel a Mav. vonalaira kedvezményes vasuti jegyek válthatók; a Déli vasúton utazóknak Boda József urhoz Kaposvárra intézett megkeresésre kedvezményes jegyeket küldhetünk. Kaposvár, 1907. aug. 1-én. Markovits Gyula s. k. elnök. Dénes József s. k. titkár.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A vármegye közigazg. bizottsága Kaposváry Jenő főispán elnöklet alatt f. hó 14-én tartotta a havi rendes ülését. A főispán kegyeletes szavakkal emlékezett meg az élete delén elhunyt Sarkózy Béla alispánról s méltatta annak a közszolgálatban szerzett kiváló érdemeit. Indítványára elhatározta a bizottság, hogy a boldogultnak érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíteni s özvegyéhez részvétet kifejező levelet intéz.

A havi jelentések semmi fontosabb adatot nem tüntetett fel, mégis felemlítjük, hogy a közigazgatás menete rendben van, az állami és törvényhatósági közutak állapota kifogástalan. Egvényes adó az elmúlt hónapban összesen 120962 korona 71 fill. folyt be a vármegye területéről a m. kir. adóhivatalokba. A köz- és állategészségügy kedvező volt. Különös figyelmet keltett Széchenyi Aladár grófnak a somogyvármegyei függetlenségi párt elnökének a cigánykérdés rendezésére vonatkozó, továbbá az egy gyermekrendszer, valamint az úgynevezett kenő asszonyok elleni felszólalása, melyről lapunk más helyén foglalkozunk részletebben.

— **Értesítés.** Öfelsége I. Ferencz József dicsőségesen uralkodó királyunk születés napján folyó hó 18-án délelőtt 10 órakor a kaposvári ev. reform. egyház templomában istentisztelet lesz. Ugyanott Szent István napján is lesz istentisztelet reggel 8 órakor.

— **Orvosi vélemény az ágytolltisztító gépről.** Dr. Blézinger cannstatti kir. főorvos a következő levelet intézte L. H. Lorch gépgyárhoz, az ágytolltisztító gépfaltalálójához: „Tekintetes L. H. Lorch urnak Cannstatt (Württemberg) Évek óta foglalkozom az ágytollak fertőtlenítésének kérdésével és minden más kísérlettel szemben arra a megállapodásra jutottam, hogy a legbiztosabb mód az ágytollak fertőtlenítésére a forróvíz gőzbeni gőzölés. Köszönettel fogadtam az ön meghívását, hogy ezen célra konstruált gépet megtekintsem. Szívesen igazolom, hogy az általam megtekintett Chiffre D. és B. jelzésű tolltisztító gépje, mely kizárólag az új és régi ágytollak tisztítására, gőzölésére, szárítására és a betegügyi tollak fertőtlenítésére szolgál a célnak teljesen megfelel. A gépben a toll 152 Celsius foknyi hőségben helyezendő el és erre 100 fok vizgőz alkalmazandó, hogy a teljes fertőtlenítés beálljon. Ezen eljárás alkalmazása után nyert gyönyörű, tiszta, száraz és felfrissített toll azonnal a

párnába tölthető. Nem mulasztván el az alkalmat, hogy ezen egészségügyi tekintetben nagyfontosságú eljárást különösen a kórházaknak és általában az ágytolltisztítást a nagyközönségnek figyelmébe ajánljam, maradtam kiváló tisztelettel: Dr. Blézinger, orvostanácsos, királyi főorvos. — Ezen levelet azon alkalomból közöljük, hogy Rózsa János kaposvári gőzműfestő gyárát egy hasonló rendszerű ágytolltisztító géppel felszerelte, mely gép minden jó tulajdonságán felül, mint gépezet is — működésben — nem mindennapi látványosság.

— **A montekarlói gyilkosság.** A montekarlói gyilkosság ügyében immar a bűnösség kérdése csaknem teljesen felderített. A letartóztatott Goold házaspár egyértelműleg vallja, hogy Lewinnét Goold ölte meg. Azzal szepítik e vallomást, hogy Goold heves felindulásában oltotta ki áldozata életét. A rablógylkoság vádja alól azonban alig fog szabadulni, mert a jeles házaspár a megölt asszonyt teljesen kifosztotta és be is vallja, hogy a rabolt ékszereket később értékesíteni akarta.

— **A spirítizmus áldozata.** A szerencsétlen végzetű Eranosz spirítizmus segélyével való meggyilkolása, az immár befejezett rendőri vizsgálat adatai szerint teljesen ki lett derítve. Nem szenved már kétséget, hogy Eranoszt tervszerűen kizsákmányolták s e célból nem riadtak vissza a legleleketlenebb eszközöktől. Az erősen kompromittált olasz vivómester, Gennari, három napig tartott kihallgatások után szabadlábban van ugyan, de az ügyesség további intézkedéseig rendőri felügyelet alá van helyezve.

— **Ártatlanul elítélve.** Az igazságszolgáltatás egy nagy botlása tartja igazgatóságban a kedélyeket. Hamis orvosi vélemény alapján ugyanis vád alá helyezték és jogerősen el is ítélték Balog Imre szegedi fürdőszolgát amiatt, hogy egy cselédleányt, Keller Mariát állítólag megölt. A felülvizsgált orvosi vélemény felületes és hibás volt. Exhumáltak tehát a holttestet, amire rendelkezések miatt csak nehezen avadtak s a hulla megvizsgálásából kiderült, hogy Mezei elítéléséhez a szükséges bűnyogi bizonyítékok teljesen hiányoztak. Bizonyos, hogy az ítélet meg lesz semmisítve s ezért az ügyész elejtette Mezeivel szemben a vádat. Mezei azonnal szabadlábba lett helyezve.

— **Kegyetlen boszu.** Egy megcsalt férj a boszunak kegyetlen módját választotta. Czukana György stancosfalvai lakost ugyanis elhagyta a felesége, aki régi kedveséhez szegődött. A férj könyörgött neki, hogy térjen vissza. Ez azonban elutasította, mire Czukana neki támadt és a földre teperte, megkötözte és a száját egy zsebkezdővel betömte. Mikor így az asszony teljesen hatalmába került, akkor elővette kését és levágta az asszony jobb fülét, az orrát, az ajkait, a ball mellét és hóhéri munkájának befejezésül kioltotta az egyik szemét. Miután még hatalmasan megrugta a megkínzott asszonyt, elment a csendőrségre, ahol elmondta cselekedetét és kérte, hogy tartóztassák le. Ennek a kérésének, miután előadása valóságáról meggyőződtek, meg is feleltek.

— **Balatonföldvári bucsu.** Ez a szép fekvésű és a magyar arisztokrácia által fürdőhelylyé alakított kis balatonparti nyaralótelepen folyó hó 11-én a kedvező időjárás mellett, Széchenyi, Hunyady, Jankovits,

Mit igyunk?

Igyunk mohai Agnes-forrás, mint természetes szénsavdus ásványvizet, főként tisztá, kellemes és olcsó savanyúvizet; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerekkel fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bobizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Agnes-vizet éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfelületesenél valamivel nagyobb üvegekben minden kérés értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szóbanforgó is olcsóbb; hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőkben.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légszőhuruttól szabadulni akarunk
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borviz!

Nadasdy stb. grófnék egy róm. kath. kápolna építésre igen sikerült bucsu ünnepélyt rendeztek, amelyen az ország minden részéből az arisztokrácia résztvett. A ten. ernyi nép csak úgy hőmpölygött a vásári sátrakhoz, a melyekben szebbnél-szebb grófnék, Constesek árulgatták az üdítő italokat és emléktárgyakat. Nagy érdeklődés mellett sorsoltak ki Ő Felsége által ajándékozott remek olajfestményü képet, amelyet maga a fürdőtelep nyert meg és a kápolnában helyezik el örök emlékül. A tiszta jövedelem meghaladja a 10.000 koronát és itt láhattuk igazán, hogy nemes célról volt szó, mert a vallásfelekezet minden rétegeit aldozatkeszen hoztak a vonatok Balatonföldvára. Hogy ez a bucsu minden tekintetben jól sikerült, csakis a méltóságos hölgyeknek köszönhető, akik mindent elkövettek, hogy a publikum jól érezze magát.

— **Halálos szerencsétlenség.** Pénteken délben néhai Jurasich Janos honvédszázados 8 éves fiát Kertész-utcai lakasuk előszobájában, ugyanazon hazban lakó dr. Dessewffy Antal szolgabíró Szőke István nevű 17 éves inasa, gazdája golyós fegyverrel közvetlen-közlelőből véletlenül agyonlőtte. Szőke az esetre nézve vallatása alkalmán elmondotta, hogy a k s fiu bement hozzám amint meglátta a fegyvert a folyosón, kérte Szőkét, mutatná meg hogyan kell azt megtölteni. Szőke erre a fegyverbe tett egy golyót, de amint a fegyvert be akarta zárni, az hirtelen elsült s a golyó az előtte alig három lépésre álló kis fiu fejébe furódott s azt a felismerhetetlenségig széttroncsolta. A hulla szemlét Jankó vizsgálóbíró és Kulin kir. ügyész a délután folyamán ejtették meg, melynek megtörténte után a hulla a keleti temető hullaházába szállítatott, az inas pedig letartóztatott.

— **Utmutatás tanítók számára.** A nem állami tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvény életbe lépve, a legújabb kibocsátott kultuszminiszteri rendelet szerint a nem állami tanítók fizetésük kiegészítéseként éremlmezhetik az állams gélyt. Ezen államsgély elnyerése azon feltételhez van kötve, hogy a kérvényező iskolaszék igazolja. miszerint a tanító a miniszteri vagy a miniszterileg jóváhagyott tanterv alapján készült tananyagbeosztás és órarend szerint végzi munkáját az iskolában. E kimutatások célszerű kiállítását megkönnyítő füzetet adott ki Gyekes Mihály igazgatótanító Székelyudvarhelyen. A füzet a szerzőnél megrendelhető.

— **Tűz.** Nagyboldogasszony napján d. u. 2 óra táján, magasra felcsapó lángok tették figyelmessé a tűzoltóságot arra, hogy a „Fácányos” vendéglőtől nem messze lévő Gabsovits-féle pajta és mellette néhány ezer kereszt szalma lángokban áll. A tűzoltóság a főparancsnok vezetése alatt egy fecskendővel, egy üres lajttal és 4 tűzoltóval, elismerésre méltó buzgósággal legott a helyszínen termett és . . . akár hiszi valaki, akár nem, menten vissza is fordult a tűz pedig még este 9 órakor is vígan világította be az egész mezőséget.

A dolog magyarázata a kaposvári tűzoltóság erős szerveztségében rejlik. Ugyanis ha a főparancsnok az ő 4—5 tűzoltójával hozzáfog az oltáshoz, úgy a délutáni és esti színházi előadáshoz nem jutott volna tűzoltó s a közönség még valahogy megtudhatta volna, hogy a kaposvári önkéntes tűzoltó-testület csak pap roson létezik.

Különben ha ezt az megelőző tüzesetek közül a tűzoltóság segélye mellett az egyiknél állatok, a másiknál a károsult kis fia éghetett benn a tűzben, miért ne éghetne le minden tűzoltói assisztencia nélkül néhány ezer kereszt szalma? I és miért kelljen megtudni a közönségnek, hogy Kaposvárton nincs tűzoltóság, a meglévő néhány embertől pedig miért vonatnék meg azon élvezet, hogy a vasorru boszorkánynak és a rózsák atyjának tapsolhasson??

Ennyi tapintat láttára csak együtt lelkesedhetünk azokkal, akik ezt a tűzoltóságot tartják Kaposvárotta legalkalmasabbnak.

— **A Hir.** Ezen a címen új politikai napilap indul Budapesten amelynek első száma augusztus 28-an jelenik meg A Hir reggeli lap. Budapesten hajnalban jelenik meg és az első reggeli vonatokkal indul vidékre. Szerkeszti Braun Sándor, kiadja A Nap újságvállalat. Programja: 1848. Harc Ausztria ellen. Harc a 67-es politika ellen intéz: ényeiben, embereiben, céljaiban, eszközeiben egyaránt. Magyar hadsereg. Különvám. Nemzeti bank. Magyar műveltség. Általános titkos választói jog. Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a legfényesebbek. Munkatársai a magyar újságírás kiválóságai. A Hir formára, színre, tartalomra egészen új. Híven fog benne tükröződni a magyar közönség érzelenvilága. A Hir remek nyomdai kiállításban reggelenkint 16—24 oldal terjedelemben a legolcsóbb is. Mesésen olcsó! Egy szám ára Budapesten és a vidéken 2 krajcár (4 fillér), tehát 3 krajcárral olcsóbb az összes többi reggeli lapoknál. Előfizetési ára egész évre 8 frt (16 kor.), felévre 4 frt (8 kor.), negyedévre 2 frt (4 kor.), egy hónapra 70 krajcár (1 kor 4 fill.) Mutatványszámokat egyszerű levelező-lapon történő kívánságra az augusztus 28-an megjel. n. első számtól kezdve rögtön küld A Hir kiadóhivatala, Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. szám.

— **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószeréül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája s bejut, fontos, hogy itatul olyan víz hasznaltassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumok a gyomornak megölni segítse s végül hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa.

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai ÁGNES-víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodszor, mint-hogy szénsavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, mint-hogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztást okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik.

A mohai ÁGNES-víz fogyasztását különben is ősszel és tavasszal kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai ÁGNES-forrás a gyermeket és felnőttel biztosan megóvja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai ÁGNES-víz mézstartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai ÁGNES-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai ÁGNES-forrás különösen olcsón kapható.

K Ü L F Ö L D.

Fejedelmek találkozója.

A nyáron sűrűn következnek egymás után a fejedelmek találkozásai. Ujabbán Edward angol király Wilhelmschöbében meglátogatta Vilmos német császárt. A nagybátya és öccse közti találkozás az a körülmény kölcsönzött érdekességet, hogy a két

rokon fejedelem közt még nem igen régen kissé feszült volt a viszony, amit most mindkét részről azáltal igyekeztek jóvátenni, hogy minél szívélyesebb és bensőbb legyen a személyes érintkezés. A wilhelmschöbei találkozással egyébként még nem zárul le a fejedelmi találkozások sora. Edward király ugyanis a napokban felkereste Ischlben időző agg királyunkat.

A forrongó Marokkó.

Amíg így a fejedelmi találkozások az európai békét pecsételik meg: Afrikában, Marokkóban ugyancsak izgalmas háboruskodás folyik. A benszülőttek szent háború-t izentek az ottidőző idegeneknek, s a forrongás leküzdésére odaérkezett francia és spanyol katonaság tüzzel-vassal pusztító hadakozása alig képes azt megfékezni. A helyzet egyre aggasztóbbá válik az európaiakra néze és a mostanál még erélyesebb intézkedéseket teszi szükségessé.

K ö z g a z d a s á g.

A pénzüpiacok válsága.

A világ pénzüpiacai fölött sötét viharfelhők gomolyognak. A vihar már el is kezdődött és nem mulik el egy nap sem, a mely rombolást ne vinne végbe az értékpapírok árfolyamaiban. Az a válságos folyamat, a mely a pénzüpiacokon megindult feltartóhatatlanul halad végzetes utján és felő, hogy a mi szegény országunk gazdasági életében nehezen gyógyítható sebeket fog ejteni.

A pénzüpiacok, illetve a tőzsdék kritikus helyzetének okát nehéz lenne precízizrozni. Fiananckörökben az a vélemény, hogy az állandóan rosszabbodó pénzüviszonyokban rejlik a válság magva. Kétségtelen, hogy a magas kamatlábak jegyében élünk és ennek a legutóbbi nagy háboruk, a nagy orosz kölcsönök, a nyugati államok ipari fellendülése és az amerikai trösztök kolosszális pénzüszükséglete folytan feltétlenül be kellett következnie. Más kérdés azonban az, hogy a pénzüszükségnek és a vele járó magas kamatlábaknak az értékpapírok elértéktelenedésére kell-e vezetnie. Erre a kérdésre nemmel kell felelnünk. A pénzüpiacok története bizonyítja, hogy voltak idők, a mikor a pénz drágább volt, mint jelenleg és ez nem járt az árfolyamok hanyatlásával.

A jelenlegi válságos folyamat kiinduló pontját tehát másútt kell keresnünk és ali ha családunk, ha az amerikai viszonyokban véljük megtalálni. Elmlékezhettünk arra, hogy az a derout, a mely márciusban végigszagaldott az európai tőzsdéken, a newyorki pénzüpiacról indult ki. Már akkor és a Roosevelt által kezdeményezett antitröszt mozgalom indította meg a lavinát, a mely Európán is végiggördült. Azóta lényegesen rosszabbodott a helyzet Amerikában, Roosevelt nem ált meg a féluton, a Standard Oil Companyra 27 millió dollár bírságot rótt, a vasutak ellen a hatóságok utján folytonos támadásokat intéz és úgy látszik, hogy a panamáknak minden áron véget akar vetni.

Rettenetes harc indult meg tehát Roosevelt és a trösztök között, melynek eredménye előre nem tudható, következményei kiszámíthatatlanok. Roosevelt energiája, hogy a panamákat minden áron ki akarja irtani, bámulatra méltó, de az ára igen nagy lehet. Mert ha a trösztök vezéreibei be fogják váltani abbéli fenyegetésüket, hogy milliárdokkal mennek bele a harcba és ha kell, egyes üzemek beszüntetésével a munkások millióit teszik földönfutókká, akkor ez a harc megrendítheti egész Amerikát és vele együtt Európát.

Ezek után érthető, hogy az amerikai tőzsdékkal egyetemben az európai pénz-

piacokon is feszült figyelemmel kísérik a tengerentuli események alakulását. A lavina ismét megindult Amerikából és Európa felé veszi útját, sejteni sem lehet, hogy mikor áll meg és mit temet maga alá.

A mi gazdasági életünkre különösen súlyosan nehezedik a pénzpiacok válsága most, a mikor belső bajokkal is kell küzdenünk. Jaradékaik elértéktelenednek, legjobb vállalataink részvényeinek árfolyamai hanyat-homlok esnek, elsőrendű jelzálogintézeink zálogleveleit a külföld egyre-másra küldi vissza, a pénzsűke miatt gazdasági szerveink meg vannak bénítva.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. G. Kaposvár. Sorra kerül.
Sz. Ö. Tab. Intézkedőtűnt a pontos expedíció iránt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Rusa Ernő.

Nyiltér.*)

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimert és ismerőseimert értesíteni, miszerint
— 25 év óta fennálló —

hirdetési irodámat

f. évi augusztus hó 1-én

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

helyeztem át.

Kitünő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.
Telefon 36-24.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet“ tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékozást szerezhetnek.

Nyomdai munkákat

jutányos áron

== készít ==

HAGELMAN KÁROLY

könyvnyomdája

:: Kaposvárott ::

Uj reggeli lap! Uj reggeli lap!

A HIR

Ezen a címen

uj politikai napilap

indul Budapesten, amelynek első száma augusztus hó 28-án jelenik meg!

A HIR reggeli lap

Budapesten hajnalban jelenik meg és az első reggeli vonatokkal indul vidékre.

Szerkeszti: **BRAUN SÁNDOR.**

Kiadja **A NAP** újságvállalat.

Programja 1918.

Harc Ausztria ellen. Harc a 67-es politika ellen intézményeiben, embereiben, — céljaiban, eszközeiben egyaránt —

Magyar hadsereg! Külön vám! Nemzeti bank! Magyar műveltség! Általános titkos választói jog!

Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a legfényesebbek. — Munkatársai a magyar újságírás kiválóságai. A HIR formára, színre, tartalomra egészen új. Híven fog benne tükröződni a magyar közönség érzelmevilága. A HIR remek nyomdai kiállításban reggelente 16-24 oldal — terjedelemben a —

legolcsóbb is. ||||| Mesésen olcsó!

Egy szám ára **2** krajcár, Budapesten és vidéken

tehát 3 krajcárral olcsóbb az összes reggeli lapoknál.

Előfizetési ára:

Egész évre — — — — 8 forint (16 korona)
Félévre — — — — 4 forint (8 korona)
Negyedévre — — — — 2 forint (4 korona)
Egy hónapra — — — — 70 krajcár (1 K 40 f.)

Mutatószámokat egyszerű levelező-lapon történő kívánságra az augusztus 28-án megjelenő első számtól |||| kezdve rögtön küld ||||

A HIR KIADÓHIVATALA
Budapest, Rökk Szilárd-u. 9.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek e lap

kiadóhivatalában.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltőket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szíves támogatásukat továbbra is kérve

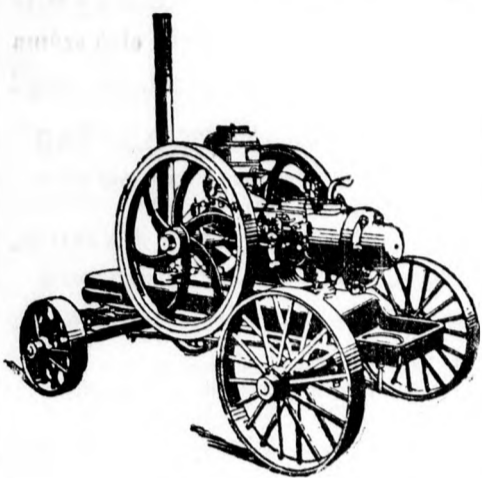
kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

Eredeti svéd gyártmányu
BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK
 és
NYERSOLAJLOKOMOBILOK
 RUNDLÖF szabadalma.

|| Ezernél több üzemben. ||

Üzemük a létező legolcsóbb, legmegbízhatóbb.
 Szerkezetük szabatos, könnyen érthető, könnyen hozzáférhető, a por elől védve van.
 Kezeléséhez nem kell gépész. Megindítás után nem kell felügyelet.
 Pénzügyőri ellenőrzés nincsen. Bármely üzemhez és bárhol használhatók.
 Motorok 3-tól 100 lóerőig és feljebb.
 Lokomobilok 5-től 20 lóerőig.

|| Ezernél több üzemben. ||

Szakszerű felvilágosításokkal árjegyzékkel, ajánlattal és referenciákkal kívánatra díjmentesen szolgál
SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA
 gépraktár és műszaki iroda
 BUDAPEST, Váci-körut 26. sz.
 Távirati cím: „USZÓ“, BUDAPEST.

A NAP

|| Megjelenik ||

97,000

- példányban -

Előfizetés:

Egész évre 16.-K
 Félévre 8.-
 Negyedévre 4.-
 Egy hónapra 1.40.-

Egy szám ára

2

krajcár

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztő:

Braun Sándor

Politikai főmunkatárs:

Lengyel Zoltán

A NAP a 48-as eszmenyek leghivebb katonája és a 67-es politika kérelhetetlen üldözője.

A NAP Budapesten este jelenik meg és már kora reggel megérkezik a vidékre! A reggeli lapokat tehát fel nappal megelőzi.

Mutatványszámot készséggel küld:

A NAP KIADÓHIVATALA
 VIII. Rökk Szilárd-u. 9. sz.

A NAP nemesak a legkitünőbb lap, de a legolcsóbb is.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
 ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,
 mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.
 Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden atanyon fajtisztán, sima és gyökereszöldőtvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősövény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szives megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
 nagybérű.